

גיליון ל'

חודש ניסן

תשפ"א

תפילה באהבה – הלימוד השבועי

וטהר ליבי שאזכה להתפלל

רבני בתי ספר צוותי חינוך תלמידים והורים יקרים,
יהי רצון שיתקבלו תפילותינו ברצון לפני שוכן מרומים!

הרב מוטי סימפסון

יום ב – כ"ג ניסן

הרב הרצוג מחזיר ילדים ליהדות בזכות אמירת "שמע ישראל"

היום אני רוצה לדבר על הפסוק "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד" שמלווה אותנו, את עם ישראל, כל אחד ואחד, כל אחת ואחת ואת כולנו ביחד, מאז שנהיינו לעם. כבר יעקב אבינו, מספרים לנו חכמינו במדרש, קרא את הפסוק הזה לפני בניו בהתרגשות גדולה.

וגם אנחנו מאז אומרים את הפסוק הזה ומתכוונים לומר בו, פעם אחר פעם, כמה פעמים ביום, בכל הזדמנות שאפשר: ה' אתה אלוקינו, ה' אתה אחד לעולם לא נעזוב אותך, לעולם לעולם לא נשכח את היותך אבינו מלכנו. הפסוק הזה הוא פסוק מופלא, והוא שימש אותנו, את עם ישראל ברגעים קשים ונוראים, ברגעים נפלאים, ברגעים נשגבים, וברגעים קטנים ולא פשוטים.

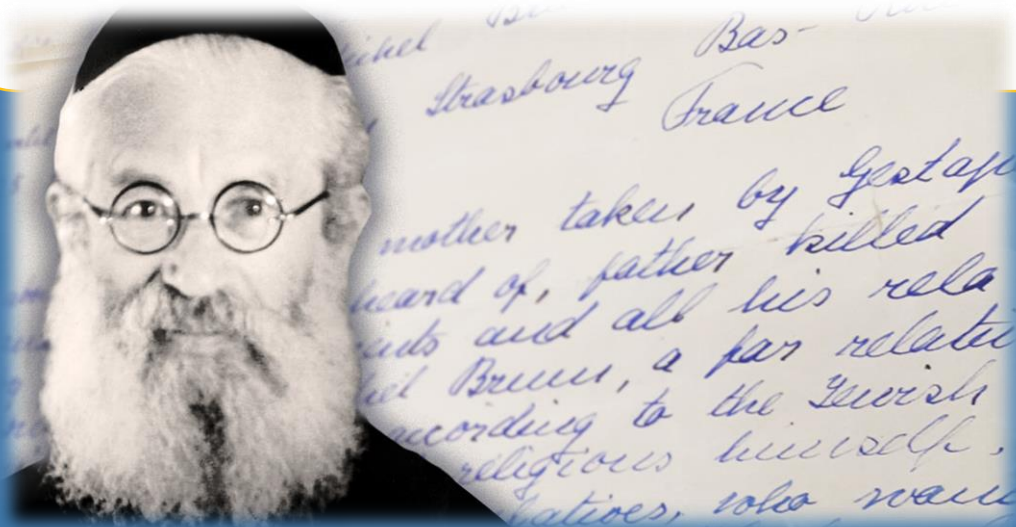
אני רוצה לספר לכם סיפור על גדול אחד ועל ילדים, ועל הפסוק "שמע ישראל". אחרי השואה, לא עלינו, מאות ילדים מעם ישראל היו מפוזרים במנזרים ברחבי אירופה.

מה זה מנזרים, אתם שואלים? מנזרים הם בתים מיוחדים בהם גרים אנשי הדת הנוצרית ושם הם חיים. הורים רבים שפחדו על גורל ילדיהם בשואה, שלחו את הילדים שלהם, היהודים הקטנים, אל המנזרים, תחת השגחתם של אותם כמרים ונזירות, כי הם ידעו שהצור הנאצי האויב הנורא, לא יעז לשלוח את ידו לתוך בתי הנצרות. הילדים האלה נשלחו כשהם קטנים וצעירים, אבל לאט לאט הם התחילו לשכוח את זהותם היהודית.

לפני הרבה שנים, אחד מגדולי ישראל שבכל הדורות, הרב הראשי שלנו, הרב הרצוג זכר צדיק לברכה, לקח על עצמו שליחות להחזיר את הילדים האלה לחיק עם ישראל.

הרב הרצוג הסתובב ברחבי אירופה, חקר ודרש, נפגש ושאל, הוא הגיע עד האפיפיור ראש הנצרות המלאכה הייתה קשה, אף אחד מאנשי הדת הנוצרית לא הסכים לעזור לו, אבל לאט לאט הוא ליקט ואסף, הצליח להעמיס רכבת עם חמש מאות ילדים שנסעו לכיוון ארץ ישראל.

באחד מגלגוליו הוא הגיע למנזר, שהוא שמע וידע שיש בו קבוצה לא קטנה של ילדים וילדות יהודים. נכנס אל המנזר, דיבר עם ראש המנזר וכמובן נענה בשלילה, ואז הוא ביקש בקשה אחת, ואותה נתנו לו. הוא ניגש אל האולם המרכזי של המנזר, עמד וצעק וקרא: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד". ופתאום מהפינה הרחוקה הוא שומע קול של ילדה קטנה עונה לו: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל", ומהצד השני ילד קטן רץ אליו בעיניים דומעות, ומאחור כמה ילדים באים ומחבקים אותו. כן, הילדים האלה כמעט ושכחו שהם יהודים, אבל את הפסוק המופלא, שניקו מאמותיהם, ושמעו בבית בוקר וערב, את הפסוק המופלא "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" - אותו הם לא שכחו, כי אם יש דבר שאנחנו לא שוכחים זה ש – "ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד". ואנחנו קוראים וצועקים ואומרים את זה כל הזמן ללא הרף. גם אנחנו, גם הם, ובעזרת ה' לעתיד לבוא, גם הבנים שלנו וכל עם ישראל כולו.

יום ג - כ"ד ניסן

הרב שלומי בר און

תפילת מנחה בימי השואה

היום אנחנו נלמד על תפילת המנחה. תיקנו לנו אבותינו הקדושים שלוש תפילות: אברהם - תפילת שחרית, יצחק - תפילת מנחה, ויעקב תיקן לנו תפילת ערבית.

מהיכן אנחנו יודעים שיצחק אבינו תיקן לנו את תפילת מנחה? כתוב לנו בתורה, שאליעזר חוזר עם רבקה, כן קפצה לו הדרך גם בהלך וגם בחזור, אז כתוב: "וַיִּצְחָק בָּא מִבּוֹא בָּאֵר לְחֵי רָאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב". הפסוק הבא: "וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוֹחַ בְּשָׂדֶה לְפָנֹת עָרְב, וַיֵּשֶׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה גְמָלִים בָּאִים" (בראשית כד סג). יצחק יוצא לשוח בשדה. אומרת לנו הגמרא: "וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוֹחַ בְּשָׂדֶה לְפָנֹת עָרְב" - "וְאֵין שִׁיחָה אֶלָּא תַּפְלָה" (ברכות כ"ו ע"ב). כשאומרים לנו לשון 'שיחה', זה לשון 'תפילה'. מהיכן? זה שמופיע בתהילים (תהלים ק"ב א') שנאמר: "תַּפְלָה לַעֲנִי כִי יַעֲטֹף וְלִפְנֵי ה' יִשְׁפָּךְ שִׁחוֹ". יצחק הולך ומתקן את תפילת מנחה. שואל אותנו המדרש, וזו השאלה: "וכי לא היה לו ביתא או מקום אחר להתפלל אלא אותו השדה?" לא היה ליצחק מקום אחר לתקן את התפילה רק באותו שדה? רגע, איזה שדה זה? זה שדה מערת המכפלה, זה השדה שבו אברהם קובר את שרה, זה השדה שבו אברהם מצליח לקנות פעם ראשונה קניין בארץ ישראל מבני חת, אחרי ששרה שם שוכבת, והוא לא מוכן לקבור עד שהוא יקנה את המקום. זה אותו מקום שגם אדם וחווה קבורים בו. שם יצחק מקבל הרבה רוח, הרבה קדושה, ושם הוא מתקן לנו את תפילת המנחה. אם יצחק תיקן תפילת מנחה, כמה אנחנו צריכים להקפיד בזה, כמה אנחנו צריכים כשאנחנו מתפללים תפילת מנחה להבין: וואו, התחברנו עם יצחק אבינו!

אבל זה מזכיר לי סיפור אחר על סבא שלי עליו השלום. את הסיפור הזה, אני רוצה לספר ליד החלון: במלחמת העולם השנייה, באיזשהו שלב הוא הצליח לברוח מהגטו, ובדרך עם הרכבות אבא שלו זרק אותו מהחלון ואמר לו רק דבר אחד: "מוי'שלה", תזכור שאתה צריך להיות יהודי. באמת אבא שלו זרק אותו מהרכבת, בדרך למחנה. הוא הצליח להתגלגל שמה בתוך שדה חיטה, ובאיזשהו שלב הוא הגיע לבית של איכר גוי פולני, שם הוא התחבא, מה זה התחבא? הוא עבד, הוא היה כאילו גוי במשך כמה חודשים טובים. אבל כל יום לפני השקיעה, עומד סבא שלי ונעמד בחלון ומסתכל, לא מדבר, נעמד שמה. עובר יום, עוברים יומיים, עוברים שלושה, שבוע, שבועיים, חודש. אחרי איזה חודש, האישה של האיכר צעקה עליו ואמרה לו: "מה אתה עומד מול החלון? הנוף זה אותו נוף כמו אתמול וכמו שלשום, שום דבר לא משתנה, לך לעבוד!". סבא שלי לא היה מגיב, הוא היה עומד שם כל יום בסביבות עשר דקות ומסתכל. כמוכן שהוא לא הסתכל סתם, הוא עשה משהו אחר. מה אתם אומרים, ילדים, מה הוא עשה? בדיוק כשהוא ראה שהשמש שוקעת, הוא היה מסתכל כאילו על היופי, אבל באמת מה הוא היה עושה? הוא היה עומד ומתפלל תפילת מנחה, לא מזיז את הידיים, לא מזיז את הפה שלא יגלו שהוא יהודי, וכך הוא היה עושה את זה במשך חודשים על חודשים. זו תפילת מנחה של סבא שלי בזמן מלחמת העולם השנייה. וכשאני ניגש להתפלל תפילת מנחה, הרבה פעמים אני נזכר בדבר ואני אומר: אם סבא שלי, תוך כדי מלחמה, היה עומד ומתפלל מנחה כל יום, לא מוותר, והיו בטוחים שהוא גוי אבל הוא היה יהודי, מתפלל תפילת מנחה מתוך מסירות נפש - כמה אנחנו, כשאנחנו בכיתה שלנו יכולים להתפלל תפילת מנחה או גם תפילת שחרית, או כל תפילה שהיא, שאבותינו הקדושים חיברו, להתפלל אותה בשמחה ולא ביראה, כי אנחנו בארץ ישראל, זכינו.

בעזרת ה' שנזכה ותפילותינו יעלו מעלה מעלה, ישר מתחת כיסא הכבוד, ונראה בעזרת ה' בבניין בית המקדש במהרה בימינו, אמן.

מלכה קינסט

יום ד - כ"ה ניסן

סידור שניצל מהשואה - הסידור של מלכה

תראו כמה סידורים! לכל אחד מאתנו יש סידור, לפחות אחד. יש לי בבית הרבה סידורים, אבל הסיפור שאנחנו רוצים היום לשמוע, זה סיפור על סידור מיוחד. זה לא רק סידור אחד כזה, היו הרבה סידורים שניצלו מהשואה. אנשים נהרגו בשואה, אבל התפילות לא נהרגו. התפילות ממשיכות, התפילות של עם ישראל, התפילות שהיו לפני השואה, והיו הרבה דורות לפני השואה. עם ישראל התפלל, עם ישראל לומד תורה... ספרי הקדושה שלנו, ספרי התורה, סידורים, הנה הם ממשיכים. וגם אם הסידור נשרף, אבל המילים, המילים הן עתיקות. כשאנחנו מתפללים כל יום, אנחנו מתפללים את אותן תפילות שהתפללו בכל הדורות. איזו עוצמה זו! איזו גבורה זו! עוד רגע, אנחנו מגיעים ליום השואה והגבורה. אנחנו לא רק זוכרים את השואה, אנחנו זוכרים את הגבורה היומיומית של אנשים שנאבקו לחיות, את הגבורה של האנשים שנאבקו להישאר אנשים טובים, את האנשים שנאבקו להישאר מאמינים. זו הגבורה החזקה ביותר של עם ישראל, ואנחנו רוצים לקחת את העוצמות האלו של האנשים שעברו את הנורא מכל, אנחנו רוצים לקחת ולהמשיך. עם ישראל חי! עם ישראל ממשיך ללדת ילדים! עם ישראל מגיע למדינת ישראל! על כך נשמע בימים הבאים בסרטונים של תפילה באהבה. אבל היום נשמע על הסידור שניצל. בואו ונשמע.

זה סיפור על מתנה מיוחדת שקיבלתי לבת המצווה שלי. הסידור הזה הוא סידור של מלכה זלזור. מלכה זלזור היא אמא של סבתא שלי, סבתא שרה. היא לקחה את הסידור איתה לגטו לודז', היא התפללה בו, עד שנלקחה מהגטו לאושוויץ, למחנה, ונספתה שם, היא נרצחה שם. כשהסתיימה השואה, הגיעה סבתא שלי לבית שלה בגטו, ומצאה את הסידור על הרצפה. היא מאוד מאוד התרגשה לדפדף בדפים שלו, דפים שכתובים בעברית ובפולנית, הסידור של אמא שלה. כל שנה היינו מגיעים לבית של סבתא, וביחד פותחים בעמוד של הדלקת נר חנוכה, מדליקים נרות עם הנוסח של הסידור ושרים ביחד. כשהגעתי לגיל 12, בגלל שהשם שלי הוא גם מלכה - נקראתי על שמה, אז קיבלתי את הסידור הזה ממנה. היא כתבה לי גם הקדשה, והיא כתבה לי את המילים האלה: 'הסידור הזה היה שייך לאימי זיכרונה לברכה, אשר את, מלכה'לה, נושאת את שמה היקר. היום בהגיעך למצוות, מגישה אני לך אותו מתנה. הסידור הינו הדבר היחיד, האחד והיחיד, שנותר מבית אבא ואמא, בית שנחרב ונמחק מעל פני האדמה בידם הזדונית של הנאצים, בשנות השואה האיומות. מלכה'לה יקירתנו, ברצוני שתדעי מה גדול הנס, כי אנו השרידים שכבר לאפר נחשבנו, זכינו לתחייה. זכינו לראות בתקומת עמנו שבמדינת ישראל, ולהקים בה דור של בנים ונכדים, הנושאים את שמותיהם היקרים של אבא ואמא, וממשיכים את דרכם'. הסידור הזה עובר מדור לדור, והוא הסמל שלנו שניצחנו, ושאנחנו פה בארץ ישראל, ושאנחנו ממשיכים את הדרך שלהם!

סבתא שרה זלזור אורבך ז"ל מעניקה למלכה בת המצווה את הסידור.

הרב יואל בר חן

יום ה - כ"ו ניסן

מסירות לתפילה ולמצוות בשואה

אני רוצה לספר לכם על איש שנפטר לפני כמה שנים, שהיה בשואה. קראו לו מרדכי. מרדכי היה נער צעיר, רק סיים בר מצווה ומיד לקחו אותו למחנות ההשמדה ולמחנות העבודה. כל יום הוא היה מאוד מאוד מתאמץ לשמור את המצוות. איך אתה יכול? כשהיו שני סירים- סיר של טרף, סיר של חתיכות בשר וסיר בלי בשר, הוא העדיף תמיד לקחת מהסיר שבלי בשר. במחנות העבודה היו מתארגנים היהודים בפינה, מאחורי הצריפים במקום שהעין של הגרמנים לא שולטת, ושם היה מקפיד להתפלל כשהיו מתאספים, למרות הסכנה. אם היו תופסים אותם, לא היה להם הרבה סיכוי לחיות. בנוסף לכך, כל בוקר מוקדם מוקדם היה קם, לפני שהיו מתעוררים, והיה הולך לאיזה מקום מחבוא, מניח שם תפילין של אחד מהניצולים וחוזר לדרגש. פעם אחת הוא הגיע, הלך להניח תפילין וכשהוא חזר היה מאוחר מידי, הפעם הנאצים הקדימו להגיע למחנה. תפסו אותו ואמרו לו: מגיע לך עשרים וחמש מלקות, עונש שלא יוצאים ממנו חי בדרך כלל. בנס גדול, ובסופו של דבר גם מזה הוא ניצל, ואחרי כמה ימים חזר להניח תפילין. אני רוצה לספר לכם, סיפור על הסידור שלו, שאותו הוא סחב עד סוף המלחמה. יום אחד מגיע אליו איזה יהודי ואומר לו: 'תשמע, יש לי סידור. אתה רוצה לקנות אותו?' אמר לו: 'בשמחה, כמה זה יעלה?'. התווכחו ביניהם ובסופו של דבר הסכים למכור לו את הסידור בשלושת רבעי פרוסת לחם. המחיר היה גבוה מאוד, היה לו קשה מאוד מאוד להיפרד משלושת רבעי פרוסת לחם. אבל אחרי שהוא החליט את ההחלטה הזאת, הוא היה שלם עם זה. שילם בתשלומים, כל פעם רבע פרוסת לחם. את הסידור הזה הוא שמר מכל משמר, לקח אותו לעבודה מתחת לבגדים שלו, כשהיה חוזר היה שם את זה על הדרגש במקום מסוים. כך במשך כל המלחמה היה מתפלל עם הסידור, גם כשהיו הולכים לצד להתפלל היה לוקח את הסידור אתו ביחד. הסידור הזה היה הקשר שלו בצורה ממשית עם הקדוש ברוך הוא. כל הזמן לא איבד את האמונה, אם זה תפילין, אם זה כשרות... הוא זכה להגיע לארץ ישראל עם הסידור הזה והתפלל בו. כשהוא ראה שהסידור מתחיל להתבלות, אז הוא כבר שמר אותו יותר למזכרת. אני רוצה לספר לכם עוד סיפור קטן, על זאב וולף. זאב וולף, גר פה בשדרות, סיפר לי שגם היה בשואה, כבר לקראת סוף המלחמה, כשהגיעו המטוסים של בעלות הברית להפגז את המחנות של הגרמנים, כשהתחילו לירות שם לכל הכיוונים, הוא חיפש מחבוא והוא מצא איזה מחבוא מתחת קרשים של מסילת ברזל. כשהוא נכנס לשם, הוא הרגיש צורך גדול להתפלל לה'. כשהוא קרא: "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֶחָד", בעודו מתפלל, הוא פתאום מרגיש שהגויים, שגם כן היו אסירים, הצטרפו אליו והצטופפו לידו. הם הרגישו שהמפלט היחיד שיכול להיות זה הקשר עם הבורא. אנחנו ברוך ה' פה בארץ ישראל, ויש לנו סידורים בשפע, כל יום מתפללים שחרית, אנחנו צריכים לזכור שאבותינו מסרו על כך את הנפש, ואנחנו ממשיכים את הדרך, את המסורת של הרבה הרבה שנים. יש לנו הזדמנות כל יום ליצור קשר עם הבורא: סידור, קריאת שמע... יהי רצון שנזכה לגאולה שלימה במהרה.

סרטונים

פעילות

סרטוני גבורה של חיזוק באמונה ובתפילה, הולכים ומתווספים בקישור

ליום הזיכרון לשואה ולגבורה אתם מוזמנים להשתמש בהם לפעילות מקסימה